

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/484/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221812
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412221812.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Eriky Madarászovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporkyni: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 13. mája 2014 č.k. 9C/187/2012-50 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.
Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporkyni domáhal zaplatenia sumy 125 eur ako náhrady škody a sumy 330 eur ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky v exekučnej veci vedenej u súdneho exekútora pod sp. zn. EX/12000/2009. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. §3, 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ust. § 41 ods.1, 2 písm. d) , i), § 44 od., 2 ,§42 ods.2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného v čase začatia exekučného konania (ďalej len "Exekučný poriadok"). Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky (ďalej len "exekučný súd") pod sp.zn. 15Er/1298/2009 podal oprávnený súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie dňa 07.11.2009 a súdny exekútor podal súdu dňa 23.11.2009 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd dňa 30.03.2010 vydal exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie a exekučné konanie nie je zatiaľ skončené.

Navrhovateľ sa domáhal škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote, resp. primeranej lehote ako aj preto, že exekučný súd skúmal opätovne právo navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup a formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutie v právnom vzťahu medzi navrhovateľom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným.

Súd prvého stupňa skúmal dôvodnosť návrhu navrhovateľa z pohľadu ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu, ktorý navrhovateľ videl v tom, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia tejto žiadosti resp. v lehote primeranej, z akého dôvodu táto lehota dodržaná nebola a či je tu existencia dôvodov na náhradu škody resp. či vôbec navrhovateľovi nejaká škoda vznikla.

Nárok na náhradu škody si navrhovateľ uplatňoval podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., keď podľa neho príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že exekučné konanie bolo začaté v čase účinnosti Exekučného poriadku (od 01.02.2002 do 31.05.2010), kde v § 44 ods. 2 je uvedené, že súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť na vykonanie exekúcie zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená 23.11.2009 a súd rozhodol o tejto žiadosti 30.03.2010 vydaním poverenia. Údaj uvedený v návrhu navrhovateľa, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia s omeškaním viac ako 6 mesiacov je nepravdivý. Poukázal na to, že exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 23.06.2009 sp.zn. SR 06349/09. V tejto súvislosti uviedol, že exekučný súd bol už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie povinný skúmať, aj bez návrhu (ex off), či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Dospel k záveru, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno v tvrdení, že v predmetnej exekučnej veci došlo k omeškaniu v trvaní viac ako 6 mesiacov, tieto jeho tvrdenia považoval za nepravdivé. Taktiež navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení i v časti vzniku a výšky škody, keď relevantným spôsobom nepreukázal existenciu tejto škody, ako i výšky nemajetkovej ujmy. Zároveň konštatoval, že na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy nebol splnený zákonný predpoklad, spočívajúci v zistení nesprávneho úradného postupu spôsobeného prieťahmi v konaní, ako aj neexistencia príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a existenciou škody. Ďalej uviedol, že i keď súd nie je v tomto konaní oprávnený konštatovať prieťahy v konaní, žiadne konanie, v ktorom by bolo možné konštatovať prieťahy a ktoré by v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v platnom znení bolo relevantné pre priznanie náhrady škody, sa nevedlo. Uvedené ustanovenie je síce platné od 01.01.2013 a návrh bol podaný v roku 2012, dospel však k záveru, že toto ustanovenie možno brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. platného v čase začatia tohto konania. V tejto súvislosti poznamenal, že iba rozhodnutia Ústavného súdu SR, prípadne Európskeho súdu pre ľudské práva o prípadných prieťahoch v konaní, by boli relevantnými podkladmi pre priznanie náhrady škody. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, pričom odporkyni, ktorá bola v konaní úspešná, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žiadne neuplatnila. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytkol mu tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. V tejto súvislosti poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a preto mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite, z ktorého dôvodu ako dôkaz označil aj exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky

konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyiac jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickéj situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. V neposlednom rade vytkol prvostupňovému súdu zamietnutie jeho návrhu na znalecké dokazovanie len s poukazom, že nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, čím mu znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Predmetom tohto konania je suma 125 eur, ktorej zaplata sa navrhovateľ domáha z dôvodu náhrady škody a suma 330 eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ako právny základ návrhu na začatie konania navrhovateľ uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky v exekučnom konaní vedenom pod. sp.zn. 15Er/1298/2009. Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 30.03.2009 a to vydaním poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, čo je po uplynutí 15 dňovej zákonom stanovenej lehoty, pričom zároveň vykonaním postupu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku spôsobom odporujúcim zákonu založil svoju právomoc, čím sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu ako exekučnému súdu neprináleží.

V prejednávanej veci sa súd prvého stupňa správne najskôr zaoberal existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu uplatňovanú navrhovateľom v konaní. V tomto smere v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaným, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola

škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem "nesprávny úradný postup", vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003/Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné preťahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku. Podľa navrhovateľa postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením (viac ako 6 mesiacov), ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako preťahy v konaní. Z dôvodu takéhoto nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si preto uplatnil náhradu škody predstavujúcu ním účelne vynaložené náklady spojené so správou a vymáhaním pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím exekučného súdu. Náhradu uplatňovanej škody vyčíslil na sumu 125 eur predstavujúcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu voči dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o úvere a následným núteným vymáhaním istiny v exekučnom konaní. Majetková škoda pozostávala zo sumy 70 eur vynaloženej na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, zo sumy 40 eur na udržiavanie a správu informačného systému a zo sumy 15 eur na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde, t.j. celkovo škoda predstavuje sumu 12 eur. Zároveň si navrhovateľ uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 330 eur za 6 mesiacov pre bezdôvodnú nečinnosť exekučného súdu, keď márnym uplynutím tohto času boli reálne ohrozené jeho legitímne očakávania, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu pohľadávky, za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie. Výpočet uskutočnil ako alikvotný pomer 55 eur za každý mesiac omeškania exekučného súdu (na základe analógie podľa určovania nemajetkovej ujmy priznávanej ústavným súdom po 660 eur za rok). Odvolací súd v súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k navrhovateľovi, pričom zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a taktiež vec správne právne posúdil. Ako vyplýva z obsahu pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 15Er/1298/2009 je preukázané, že exekučnému súdu bola dňa 23.11.2009 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnej P. B. o vymoženie sumy 552,36 eura s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 23.06.2009 sp. zn. SR 06349/09. Exekučný súd dňa 30.03.2010 vydal poverenie pre súdneho exekútora. Podľa navrhovateľa takýto postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením, ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako preťahy v konaní. Pre posúdenie toho, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, je podstatné znenie ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.02.2002 do 31.05.2010, teda v čase začatia exekučného konania (ďalej len "Exekučný poriadok") t.j. podaním návrhu oprávneného dňa 07.11.2009. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so

zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť na vykonanie exekúcie zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

V zmysle § 41 ods. 2 EP, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu, okrem iného aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila (písm. c/), vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených (písm. d/) a iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon (písm. i/).

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení za situácie, keď exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, ktorý podľa na vec dopadajúcej platnej úpravy, bolo potrebné považovať za exekučný titul, sa na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre exekučný súd vzťahovala 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora. S ohľadom na zhora uvedené skutkové zistenia v predmetnej exekučnej veci táto lehota dodržaná nebola a k vydaniu poverenia exekučným súdom došlo až po uplynutí 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním o 4 mesiace.

I napriek tomuto zisteniu, odvolací súd zastáva názor, že v sporom dotknutom exekučnom konaní neboli preukázané navrhovateľom avizované zbytočné prietahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu z hľadiska platnej právnej úpravy § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v čase vzniku zodpovednostného vzťahu, na čo odvolateľ dôvodne poukazuje. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Právo každého na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, zakotvuje i čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prietahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritéria, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Hodnotiac postup exekučného súdu z hľadiska týchto kritérií je významné, ako už bolo uvedené, že žiadosť súdneho exekútora bola doručená exekučnému súdu dňa 23.11.2009 a exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok zaväzujúci povinnú na plnenie z titulu spotrebiteľskej úverovej zmluvy. V nadväznosti na tento exekučný titul exekučný súd viazaný ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, zvýrazňujúcim zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia ako výsledku náležitého preskúmania, okrem iného i exekučného titulu následne 30.03.2010 vydal poverenie pre exekútora na vykonanie exekúcie. V postupe exekučného súdu s ohľadom na okolnosti danej veci preto nemožno vzhľadnúť zbytočné prietahy, zvlášť pokiaľ navrhovateľ, ktorý podával návrhy na vykonanie exekúcie v rádovo desaťtisícoch obdobných vecí, už pri podávaní týchto návrhov nemohol nepočítať s tým, že s ohľadom na exekučný titul bude exekučným súdom vyzvaný na predloženie úverových zmlúv ako právneho základu pre rozhodcovský rozsudok tvoriaci exekučný titul. Táto skutočnosť aj s dobou, pokiaľ tak navrhovateľ na výzvu exekučného súdu učinil, sa tak výrazne podieľala na dĺžke konania od doručenia žiadosti exekútora až do rozhodnutia exekučného súdu o nej, a preto je namieste konštatovať, že práve navrhovateľ v pozícii oprávneného svojim správaním ju výrazne ovplyvnil. Tento záver je súladný i s konštantnou judikatúrou Ústavného súdu SR, podľa ktorej pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sa síce prihliada na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie sa automaticky nepovažuje za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem "zbytočné prietahy" je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (porovnaj II. ÚS 64/97, I. ÚS 63/00, I. ÚS 16/02). Samotné zistenie, že k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom došlo po uplynutí zákonnej lehoty, však ešte samo o sebe nezakladá zodpovednosť štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z.. Podľa zhora podaného výkladu odvolacieho súdu, musia byť totiž splnené i ďalšie dva predpoklady, a to: vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou, resp. nemajetkovou ujmom, na preukázanie ktorých predpokladov zatažuje dôkazné bremeno práve navrhovateľa. V danom prípade si navrhovateľ svoju dôkaznú

povinnosť nesplnil a nepreukázal splnenie týchto zákonných predpokladov. Ním predkladané tvrdenia o vzniku škody vo výške 125 eur, predstavujúce náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím exekučného súdu o tejto žiadosti, odvolací súd považuje za zavádzajúce. Vychádzajúc z elementárnej logiky veci totiž navrhovateľ ako právnická osoba, ktorej náplňou činnosti, ako je všeobecne známe, je práve vymáhanie pohľadávok, nesporne na zabezpečenie svojej bezporuchovej činnosti musí viesť databázu vymáhaných pohľadávok prostredníctvom informačného systému až do ich vymoženia, prípadne zániku iným spôsobom a to aj v dobe, keď už exekútor je poverený vykonaním exekúcie. Pracovné výkony zamestnancov v súvislosti so správou týchto pohľadávok, administratívnymi prácami, udržiavaním informačného systému, atď. tak nepredstavujú zmenšenie majetku navrhovateľa v čase nerozhodnutia súdu o žiadosti exekútora. Za danej situácie niet tak príčinnej súvislosti medzi konaním exekučného súdu a navrhovateľom tvrdenu škodou. Rovnako tak i vznikom nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa s ním predkladaných dôvodov, ktoré navyše bez ponúknutia dôkazu o tom sú len v rovine teoretických úvah. Záverom odvolací súd konštatuje, že hoci navrhovateľ ani nekonkretizoval svoj odvolací dôvod a postup prvostupňového súdu v konaní, ktorým malo dôjsť k odňatiu mu možnosti konať pred súdom, odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP nezistil.

K dôvodom odvolania odvolací súd dodáva, že pokiaľ ide o námietke týkajúcej sa inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (ďalší dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení, ktoré na danú vec aplikoval, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná. Nedošlo teda k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádza navrhovateľka v odvolaní, a teda nebol ani aplikovaný princíp priamej retroaktivity. Odvolací súd k tomu ešte dodáva, že aj keď súd prvého stupňa v rozsudku citoval ustanovenie § 9 ods. 1 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, ako aj v znení ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa, uvedené nemalo za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, pretože súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku uviedol aj správny právny predpis, podľa ktorého vec posúdil, pričom z ustanovenia § 9 ods. 1 v znení ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa je zrejmé, že v tomto ustanovení bola novelou zák. č. 412/2012 Z. z. doplnená posledná veta, ktorá sa týka postupu Národnej rady Slovenskej republiky a postupu vlády Slovenskej republiky, o čo sa v danom prípade nejedná.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii súdny spis sp. zn. 15Er/1298/2009 z ktorého listín a údajov vychádzal. Základom rozhodnutia súdu prvého stupňa je nesplnenie zákonných podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.. Návrh teda nezamietol na základe "nedôveryhodnosti" údajov tak ako tvrdí navrhovateľ v podanom odvolaní. Preto ani táto námietka navrhovateľa nekorešponduje s odôvodnením rozhodnutia.

Ďalej vo vzťahu k námietke, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v tomto smere nepolemizoval nad dĺžkou konania. Vo vzťahu k navrhovateľom tvrdeným priesťahom konania súd prvého stupňa uviedol, že neskúmal či došlo k priesťahom v konaní a s týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom navrhovateľa na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie, t.j. neposudzoval ani priesťahy v konaní ani vhodnosť dĺžky konania. Posudzoval splnenie podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., čo bola podstata návrhu navrhovateľa.

Odvolací súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdenému prejavu nesústredenosti činnosti súdu, keď podľa jeho názoru súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia (rozpor exekučného titulu so zákonom), odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa bol oprávnený na podporu svojich tvrdení uviesť akékoľvek skutkové a právne skutočnosti odôvodňujúce jeho rozhodnutie. Exekučným titulom v predmetnom exekučnom konaní bol rozhodcovský rozsudok, preto súd prvého stupňa bol oprávnený vo svojom rozhodnutí uviesť aj tieto skutočnosti. Jednalo sa o skutočnosť súvisiacu s konaním ako celkom a s úpravou súvisiacou s rozhodcovským rozsudkom. Podstata odôvodnenia bola však v posudzovaní podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

K trvaniu stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v uvedenej lehote, nemohlo dôjsť

z jeho strany k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Keďže exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora v primeranej lehote, pričom aj v zmysle stanoviska Ústavného súdu SR samotné nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcie nie je možné považovať za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote, ale je potrebné skúmať aj objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote (nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 471/2012), odvolací súd dospel k záveru, že súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi nepochybil a jeho konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého si navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, preto nebolo potrebné v konaní už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody navrhovateľa.

Nakoľko odvolaciemu súdu je známe, že navrhovateľ podával návrhy na vykonanie exekúcie v rádo tisícok obdobných vecí, už pri podávaní návrhu nemohol nepočítať s tým, že s ohľadom na exekučný titul bude exekučným súdom vyzvaný na predloženie konkrétnej úverovej zmluvy, čo sa podstatnou mierou aj s dobou, kým tak na výzvu exekučného súdu učinil, podieľalo na dĺžke konania do rozhodnutia exekučného súdu. Je preto namieste konštatovať, že navrhovateľ ako účastník exekučného konania v pozícii oprávneného práve svojim správaním výrazne ovplyvnil dĺžku exekučného konania, a preto v postupe exekučného súdu s ohľadom na okolnosti danej veci nemožno vzhladnúť zbytočné prieťahy.

Za daných okolností tak i podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť odporcu za navrhovateľom v tomto konaní požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodala.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.